

Розширений план лекцій
з дисципліни «ДИПЛОМАТИЧНА ТА КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБА»

лекційних годин – 30

Викладач – д.політ.н., доц. Білоусов О.С.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

**ДИПЛОМАТИЧНА ТА КОНСУЛЬСЬКА СЛУЖБА ЯК ФОРМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДИПЛОМАТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Лекція 1. Поняття дипломатії та дипломатична служба. Виникнення та основні історичні типи дипломатії.

1. Поняття і визначення дипломатії. Дипломатія та дипломатична служба: роль, значення, задачі.
2. Форми та методи дипломатії.
3. Виникнення та формування основних історичних типів дипломатії.

Лекція 2. Державні органи зовнішніх зносин.

1. Поняття та особливості державних органів зовнішніх зносин, їх роль і місце в структурі державної влади.
2. Система органів зовнішніх зносин держави: принципи організації, структура, функції.
3. Нормативно-правова база зовнішніх зносин між державами.
4. Принципи, форми організації і методи роботи дипломатичної служби України.

Лекція 3. Встановлення дипломатичних відносин.

1. Міжнародно-правові підстави для встановлення дипломатичних відносин.
2. Процедура відкриття дипломатичного представництва.
3. Види дипломатичних представництв: посольства і місії.
4. Завершення дипломатичної місії.

Лекція 4. Дипломатичні представництва: структура, персонал, функції.

1. Завдання, структура та методи роботи дипломатичних представництв.
2. Традиційні функції дипломатичних представництв.
3. Категоризація персоналу дипломатичних представництв. Дипломатичні класи та ранги.

Лекція 5. Дипломатичні привілеї та імунітети.

1. Походження інституту «дипломатичних привілеїв та імунітетів».
2. Початок і завершення дії привілеїв та імунітетів.
3. Привілеї та імунітети посольства (місії).
4. Особисті привілеї та імунітети персоналу дипломатичного представництва.

Лекція 6. Консульські відносини та консульські установи.

1. Історія становлення консульських представництв.
2. Міжнародно-правова база встановлення та здійснення консульських відносин.
3. Класи консульських установ. Консульський корпус.
4. Основні напрямки діяльності консульських установ.
5. Завершення консульської місії.

Лекція 7. Консульські привілеї та імунітети.

1. Історія виникнення та формування інституту консульських привілеїв та імунітетів.
2. Початок і завершення дії консульських привілеїв та імунітетів.
3. Привілеї та імунітети консульства як закордонного органу зовнішніх зносин держави.
4. Особисті привілеї та імунітети консульських посадових осіб.

СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ОСОБЛИВІ СФЕРИ І ФОРМИ ДИПЛОМАТІЇ

Лекція 8. Специфічні галузі дипломатії.

1. Військова дипломатія. Інститут військового аташату. Військова місія: структура, склад, завдання, методи діяльності.
2. Економічна дипломатія. Торгівельні представництва: правовий статус і функції.
3. Дипломатія в культурній сфері. Діяльність інформаційних та культурних центрів за кордоном.
4. Релігійна дипломатія.

Лекція 9. Спеціальні місії як форма дипломатії.

1. Поняття та історія зародження і розвитку інституту спеціальних місій.
2. Класифікація, основні види і риси дипломатії спеціальних місій. Секретні спеціальні місії.
3. Склад спеціальної місії, її повноваження, функції та засоби виконання.
4. Привілеї та імунітети спеціальних місій. Завершення роботи спеціальної місії.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДИПЛОМАТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

Лекція 10. Методи та засоби дипломатичної комунікації.

1. Основні джерела зовнішньополітичної інформації. Нормативно-правова інформація в роботі дипломатичної та консульської служб.
2. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. Категорії дипломатичних документів. Основні види документів дипломатичної кореспонденції.
3. Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування.

Лекція 11. Техніка ведення дипломатичних переговорів.

1. Міжнародні переговори як інструмент дипломатичної діяльності.
2. Типологія, структура та функції переговорів.
3. Загальні правила і методи ведення дипломатичних переговорів.
4. Конфлікт. Компроміс. Посередництво. Особливості національних переговорних стилів.

Лекція 12. Інформаційно-роз'яснювальна робота дипломатичних представництв.

1. Головні напрями інформаційно-роз'яснювальної роботи.
2. Інформаційно-роз'яснювальні заходи: прес-конференції, прес-релізи, виступи в пресі, на радіо та телебаченні.
3. Використання Інтернету в інформаційно-роз'яснювальній роботі.
4. Пряме спілкування з представниками країни перебування: лекції, диспути, бесіди.
5. Розповсюдження інформаційних матеріалів про Україну.

Лекція 13. Міжнародні організації як форма та вияв багатосторонньої дипломатії.

1. Поняття «міжнародна організація». Участь міжнародних організацій у здійсненні дипломатичних відносин. Класифікація сучасних міжнародних організацій.
2. Інститут постійних представництв при міжнародних організаціях: функції, правова основа діяльності, привілеї та імунітети.
3. Делегації для участі в роботі сесії міжнародних організацій та їх органів: види, правові засади діяльності, склад, повноваження, завдання, засоби виконання.

Лекція 14. Питання дипломатичної практики в роботі міжнародних конференцій і нарад.

1. Поняття і види міжнародних конференцій, нарад, конгресів, симпозіумів.
2. Технологія формування складу делегацій на міжнародні конференції.
3. Порядок скликання міжнародних конференцій. Відкриття. Регламент.

4. Організаційні форми роботи міжнародних конференцій і нарад.
5. Голосування: принципи і види. Сучасні форми прийняття рішень на міжнародних конференціях.

Лекція 15. Дипломатичний протокол.

1. Принципи протокольної практики.
2. Організація протокольних заходів. Основні положення дипломатичного протоколу та етикету.
3. Державний протокол в Україні: традиції, досвід, сучасний стан.